

24s150811a

Opasno recikliranje: Po isteku datuma, trgovci zalijepe novi

OPREZ Iz Ministarstva kažu da je najčešće riječ o datumu minimalne trajnosti te da je hrana i dalje ispravna. Takve promjene su opasne, tvrdi Potrošački forum...

Piše: [Ana Trgovac](#)

Dreamstime

Na polici lokalne trgovine stajali su mliječni proizvodi s naljepnicama na kojima je pisalo da ga je bilo najbolje upotrijebiti prije pet dana, požalio nam se čitatelj.

- Na jednom je čak taj rok prošao prije devet dana, a vidjelo se da su na ostalima na 'staru' naljepnicu nalijepili 'novu'. Preočito je da im je jedna naljepnica promakla. Pa što nam ti trgovci rade – zgranut je bio čitatelj.

Smanjena im je kvaliteta

U posljednjih mjesec dana dobili smo nekoliko sličnih prijava iz raznih krajeva Hrvatske pa smo pitali Ministarstvo zdravlja smije li se to raditi. Odgovorili su kako je riječ o oznaci datuma minimalne trajnosti, a ne o roku trajanja, te da su takve namirnice zdravstveno ispravne, ali im je kvaliteta smanjena. Prema Uredbi EU br. 1169/2011 o informiranju potrošača o hrani, datum minimalne trajnosti je podatak koji se mora navoditi na hrani. Do tog datuma hrana zadržava svoja posebna svojstva ako se čuva na pravilan način. Pojedine namirnice podložnije su mikrobiološkom kvarenju pa imaju kraći rok trajanja, kao kremaste slastice, neki pekarski proizvodi, mesni proizvodi...

Hrana podložna mikrobiološkom kvarenju ne smije se konzumirati nakon isteka roka trajanja jer se smatra zdravstveno neispravnom. Proizvođač određuje minimalni rok trajanja u kojem garantira da će zdravstvena ispravnost i kvaliteta hrane biti neupitna pod određenim uvjetima skladištenja i čuvanja, objašnjavaju u Ministarstvu zdravlja i dodaju kako nemaju dovoljno podataka da bi u konkretnom slučaju odgovorili smije li se sporni proizvod konzumirati ili ne. Dunja Mak, pravna savjetnica osječkog Potrošačkog foruma, kaže kako trgovci izmjenama bilo kakvih rokova na proizvodima mogu ozbiljno ugroziti zdravlje potrošača.

Trebaju smanjiti cijenu

- Postoji razlog zašto je proizvođač odredio određeni rok valjanosti, tj. rok upotrebe kao minimalni rok trajanja određenog prehrambenog proizvoda. Izmjenom roka upotrebe na svoju ruku trgovci nastoje kupcima koji im vjeruju prodavati robu koju možda ne bi smjeli ili bi joj morali drastično smanjiti cijenu te ne slute da novac odvajaju za proizvod koji je pokvaren ili više nema karakteristična svojstva. Isticanjem minimalnog roka trajanja proizvođač, temeljem provedenih laboratorijskih analiza, jamči zdravstvenu ispravnost i kvalitetu hrane, dakako, ako se hrana skladišti na pravilan način. Ako trgovac mijenja rokove i služi se zavaravajućom poslovnom praksom, to je zabranjeno Zakonom o zaštiti potrošača – kaže Dunja Mak.

SANITARNA ĆE POJAĆATI KONTROLE

NADZOR Rokove trajnosti na prehrambenim proizvodima inspekcija provjerava redovito. Inspektori će dodatno obratiti pozornost na ovakve slućajeve, najavljuju u Ministarstvu.

TAKVE SLUĆAJEVE PRIJAVITE INŠPEKCIJI

NAŠA PRAVA Posumnjaju li potrošaći da trgovac samoinicijativno mijenja rokove valjanosti proizvoda, treba ga prijaviti trţišnoj inspekciji, posebice ako se, kao u navedenom primjeru, sve vidi "crno na bijelom".

ROKVI SE NE SMUJU MIJENJATI

ZABRANA Određivanje roka valjanosti je u nadležnosti proizvođaća, a ne trgovca, kojemu je to zabranjeno. Po Zakonu o zaštiti potrošaća, za takvo zavaravanje kazne su od 10.000 do 100.000 kuna.

24sata

CopyPaste: E pa fino ovako, nadjes proizvod kojem su promjenili rok trajanja, npr jogurt, fino mu otvoris poklopac i ostavis ga tamo, uz taj jogurt otvoris poklopce na jos 5-6 jogurta koji su ispravni. Neka ljudi prime ovakvu praksu pa da vidimo koliko ce trgovci mijenjat datume. Nece se drzava za vas borit gospodo, to je vec davno dokazano, mozete se boriti samo sami za sebe.